

Täysistunto

Torstai 9.9.2021 klo 16.01—18.33

20. Lakialoite laeiksi varhaiskasvatuslain ja sosiaalihuoltolain muuttamisesta

Lakialoite LA 85/2020 vp Veronika Honkasalo vas ym.

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 20. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään sivistysvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Lakialoitteen ensimmäinen alikirjoittaja, edustaja Honkasalo, olkaa hyvä.

Keskustelu

17.58 Veronika Honkasalo vas (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tuhannet pienet koululaiset viettävät pitkiä iltoja ja joskus jopa öitä yksin kotona, varsinkin ne lapset, joiden vanhemmat tai vanhempi tekee raskasta vuorotyötä, eikä rahaa ja mahdollisuuksia lastenhoidon palkkaamiseen ole. Nämä vanhemmat joutuvat usein tekemään myös osa-aikatyötä vastentahtoisesti ja jättämään lapsen yksin illaksi tai yöksi kotiin, vaikka huoli olisi syvä ja tahto olisi toimia toisin. Samaan aikaan tämä on asia, josta vaietaan ja jota hävettään, sillä pelko huonon vanhemmuuden leimasta on suuri. Monille yksinhuoltajille mahdollon tilanne johtaa siihen, että töitä ei voida ottaa vastaan ja toimeentulo on yhä tiukemmalla. Tämä on asia, josta puhutaan edelleen aivan liian vähän, vaikka se koskettaa tuhansien perheiden elämää Suomessa. Tämä on asia, johon on löydettävä lainsäädännölliset ratkaisut.

Arvoisa puhemies! Käsittelemme tänään täällä minun ja edustajakollega Katja Hännisen lakialoitetta pienten koululaisten vuorohoidon järjestämiseksi. Aloitteen tavoitteena on vuorohoidon järjestäminen perheille, joissa huoltajat tai ainoa huoltaja tekee vuorotyötä. Aloitteen tavoitteina ovat lasten hyvinvoinnin turvaaminen sekä työn ja perhe-elämän yhteensovittamisen edistäminen. Perheen ja työelämän yhteensovittamisen hankaluudesta puhutaan paljon, ja hyvä niin, mutta edelleen tästä keskustelusta uupuu perheiden moninaisuus, ja edelleen asiaan tarjotaan pääosin ratkaisuja, jotka sopivat keskiluokkaisille kahden vanhemman ydinperheille, joissa työtä tehdään kahdeksasta viiteen. Tämä siitä huolimatta, että yksinhuoltajien ja yhden vanhemman perheiden määrä kasvaa ja niiden osuus kaikista lapsiperheistä on jo yli 20 prosenttia. Tämä siitä huolimatta, että epäsäännölliset työajat ja vuorotyö lisääntyvät yhteiskunnassamme, kun painotus on yhä enemmän 24/7-palveluyhteiskunnassa. Samaan aikaan perheet kokevat, että kuntien lastenhoitopalvelut eivät kaikkialla seuraa työelämän kehitystä. Erityisenä huolena ovat pienet koululaiset, jotka jäävät vaille hoitopaikkaa, vaikka vanhemmat tekevät yhä enemmän ilta- ja yötyötä sekä viikonloppuvuoroja.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 94/2021 vp

Arvoisa puhemies! Erityisen haastava tilanne on yksinhuoltajilla, jotka jo lähtökohtaisesti ovat sosioekonomisesti huonommassa asemassa kuin muut perheet. Yksinhuoltajien köyhyys on kasvanut 90-luvulta lähtien, ja yksinhuoltajien työttömyys on lähes kaksinkertainen muihin perheisiin verrattuna. Työllisyydenkin näkökulmasta olisi ensisijaisen tärkeää tukea yksinhuoltajia työn ja perheen yhteensovittamisessa, mutta tämä on myös iso sukupuolten tasa-arvoon liittyvä kysymys, sillä yksinhuoltajista valtaosa on naisia.

Arvoisa puhemies! Vuorohoidon ratkaisemista on tarkasteltava myös lapsen oikeuksien näkökulmasta. Kaikilla lapsilla tulee olla yhdenvertaiset mahdollisuudet hyvinvointiin, hoivaan, turvaan ja hyvään elämään perhetaustasta ja olosuhteista riippumatta. Nyt tilanne on monilta osin ristiriitainen. Alle kouluikäisillä lapsilla on mahdollisuus ilta-, viikonloppu- ja ympärivuorokautiseen varhaiskasvatukseen, jos vanhemmat tai vanhempi opiskelee tai käy töissä päiväkotien tavanomaisten aukioloaikojen ulkopuolella. Toki varhaiskasvatuksen puolella iso kysymys ovat vuorohoidon käytännön järjestelyt, jotka vaihtelevat suuresti kunnittain. Iso ongelma kuitenkin on, että pienillä koululaisilla ei ole lain suomaa oikeutta hoitopaikkaan, jos vanhemmat ovat vuorotyössä. Laki ei kuitenkaan sulje tällä hetkellä pois mahdollisuutta, että myös pienet koululaiset osallistuisivat varhaiskasvatuksen vuorohoitoon, mutta koska asia ei ole lakisääteinen, on vastuu asian järjestämisestä kunnilla. Siten lapset ovat eriarvoisessa asemassa tällä hetkellä myös alueellisesti asuinpaikasta riippuen, sillä joissakin kunnissa vuorohoitoa järjestetään myös pienille koululaisille ja joissakin ei.

Arvoisa puhemies! Pienten koululaisten vuorohoidon säätämistä lakiin on yritetty useampaan otteeseen kuluneina vuosina. Sivistysvaliokunta teki asiasta yksimielisen lausuman vuonna 2019. Lausumassa vaaditaan valtioneuvostoa selvittämään kuluvan vaalikauden aikana varhaiskasvatusikäisten ja pienten koululaisten vuorohoidon tarve ja toteutuminen. Valiokunta vaatii myös, että tulosten perusteella ryhdytään tarvittaviin toimiin lainsäädännön muuttamiseksi niin, että vuorohoidon palvelu varmistuu. Samasta asiasta on lausunut painavasti myös lapsiasiavaltuutettu. Ilahduttavaa siis on, että asian tärkeys noteerataan yli puoluerajojen lähes yksimielisesti. Miksi sitten edelleen on niin, ettei pienten koululaisten vuorohoito-oikeutta ole säädetty lakiin eikä oikeus toteudu käytännössä?

Arvoisa puhemies! Kun sivistysvaliokunta käsitteli pienten koululaisten vuorohoidon järjestämistä, tiedustelin asiantuntijoilta, löytyykö tällä hetkellä suomalaisesta lainsäädännöstä ikärajamääritelmiä sen suhteen, minkä ikäisen lapsen voi jättää yksin kotiin. Vastaus oli, ettei tällaista määritelmää suomalaisessa lainsäädännössä yksiselitteisesti ole. Samaan aikaan esimerkiksi työsopimuslaissa taataan kaikille työntekijöille mahdollisuus tilapäiseen hoitovapaaseen alle kymmenenvuotiaan lapsen sairastuessa äkillisesti, jotta lapsen ei tarvitse jäädä yksin kotiin. Miksi samaan aikaan on niin, että osa vuorotyötä tekevästä vanhemmista joutuu kuitenkin jättämään koulua käyvät lapsensa jopa jo kuusivuotiaana yöksi yksin kotiin, jos heillä ei ole turvaverkkoja omasta takaa? Me kaikki olemme varmasti sitä mieltä, etteivät pitkät yksinäiset illat tai jopa yöt ole lapsen etu.

Arvoisa puhemies! Tiedän itse, kuinka rankkaa yksinhuoltajan pikkulapsiarki monesti on. Jokainen meno on suunniteltava tarkkaan, ja jokainen poissaolo kotoa lisää huonoa omaatuntoa. Tilanne johtaa siihen, että oma jaksaminen ja hyvinvointi on koetuksella, kun myös vapaa-aikaa ja omaa aikaa ei juuri ole. Yhden vanhemman perheiden kansalais-toimintaan osallistuneena tiedän, että perheen ja työelämän yhteensovittaminen ja niukka toimeentulo aiheuttavat kuormitusta ja stressiä ja ovat yksinhuoltajaperheissä oleva keskeinen huoli, voisi sanoa huoli numero yksi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 94/2021 vp

Ratkaisun avaimet ovat meillä. Vuorohoidon järjestämisessä lakisääteisesti on kyse tasa-arvosta, oikeudenmukaisuudesta, työllisyyden edistämisestä ja lapsen oikeuksista. Pieni lapsi tarvitsee seuraa, hoitoa ja tukea myös iltaisin ja öisin. Lapsen ei tule kärsiä siitä, että vanhemmat tekevät töitä. Esitämmekin lakialoitteessa, että myös pienille koululaisille tarjotaan mahdollisuus vuorohoitoon ympäri vuorokauden. Ei ole kyse vain tasa-arvosta, oikeudenmukaisuudesta ja työllisyyden edistämisestä. On kyse lapsen oikeuksista. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitoksia. — Nyt aloitteen toinen alullepanija, edustaja Hänninen.

18.06 Katja Hänninen vas: Arvoisa puhemies! Tein itse ennen kansanedustajan tehtävääni töitä osa-aikaisena kaupanmyyjänä samaan aikaan, kun minulla oli aika pieniä lapsia. Tuolloin perheen molemmat aikuiset olivat vuorotöissä — toinen SSAB:n tehtaalla kolmivuorotöissä ja itse siellä kaupassa erittäin epäsäännöllisissä työvuoroissa — joten voin kai sanoa, että minulla on myös omakohtaista kokemusta siitä, mistä me nyt tänään puhumme.

Aivan niin kuin Veronikan ja minun aloitteessakin todetaan, perheen ja työn yhteensovittamiseksi tarjotaan usein vain sellaisia ratkaisuja — kuten etätyön tai osa-aikatyön tekemistä — jotka sopivat parhaiten niille, jotka ovat hyvässä työmarkkina-asemassa. Monissa pienipalkkaisissa töissä osa-aikatyö on kuitenkin vastentahtoista, koska sillä ei tule toimeen, ja työtehtävät ovat sellaisia, että etätyötä ei vaan voi tehdä. Voi siis hyvin sanoa, että keskustelu perheen ja työn yhteensovittamisesta on monesti perin keskiluokkaista.

Nyt onkin entistä enemmän käännettävä katse niihin perheisiin, joissa lasten huoltajat — tai ainoa huoltaja — tekevät töitä aamuvarhaisella, öisin, iltaisin tai viikonloppuna. Näissä perheissä on säännöllistä päivätyötä tekeviin verrattuna enemmän hankaluuksia pikkulapsiarjen pyörittämisen kanssa. Vuorotyötä on tehty tietyillä aloilla aina, ja sitä tullaan myös aina tekemään. Meidän onkin kehitettävä sellaisia ratkaisuja, joilla myös vuorotyötä tekevät voivat nykyistä paremmin yhdistää perheen ja työn. Vaikka kyseessä on ennen kaikkea perheiden hyvinvoinnin lisääminen, on tässä kyse myös työllisyydestä. Moni pienten lasten vanhempi ei nimittäin edes voi ottaa vastaan vuorotyötä perhetilanteen takia, koska arki menisi aivan mahdottomaksi.

Arvoisa puhemies! Entisenä kaupanmyyjänä olen monesti miettinyt kaupan alaa ja sitä, miten kauppojen aukioloaikojen vapauttaminen vaikutti työntekijöiden arkeen. Ovatko esimerkiksi pienten lasten vanhemmat pystyneet sovittamaan vaihtelevat vuorot niin, että pientä koululaista ei tarvitse jättää yöksi yksin kotiin? Erityisesti mietin niitä yksinhuoltajia, joilla ei ole lähellä vaikka niitä omia vanhempia tai muita läheisiä, jotka voisivat auttaa. Heille tilanne on erityisen vaikea.

Ammattiliitto PAM on selvittänyt näitä kysymyksiä, ja heidän kyselyssään vuonna 2016 selvisi, että valtaosalla vastanneista, eli 72 prosentilla, työ vei entistä enemmän aikaa perhe-elämältä kauppojen aukioloaikojen muutoksen vaikutuksesta. Monet mieltivät irtisanoutumista perhesyistä. Varsinkin yksinhuoltajilla lapsen hoidon järjestäminen oli kyselyn mukaan hankaloitunut. Vuorohoidon ulottamista pieniin koululaisiin kannatti yli 80 prosenttia vastanneista. Kun eduskunta käsitteli kauppojen aukioloaikojen vapauttamista vuonna 2015, vaadin silloin, että uudistuksen lapsi- ja sukupuolivaikutukset tulee selvit-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 94/2021 vp

tää. Silloin hallitus katsoi asiaa lähinnä kuluttajan eikä työntekijöiden näkökulmasta. Nyt tähän tarvitaan korjausliike.

On kuitenkin hyvä muistaa, että epäsäännöllinen vuorotyö ei itsessään ole välttämättä se ongelma. Moni tekee niitä ihan mielellään. Tärkeää onkin työntekijöiden hyvinvointia ja perhe-elämän yhteensovittamista parantavat ja ennakoivat työajat. Lisäksi yhteiskunnan palveluiden on tuettava myös epäsäännöllistä vuorotyötä tekevien arkea. Juuri palveluiden parantamista minun ja Veronikan, edustaja Honkasalon, aloite tavoittelee.

Haluan omalta osaltani kiittää niitä edustajia, jotka ovat tämän meidän tärkeän lakialoitteemme allekirjoittaneet. Tässäkin salissa heistä ainakin kaksi on tällä hetkellä paikalla — eli edustaja Elomaa ja edustaja Hopsu — mutta kiitokset myös kaikille muillekin aloitteen allekirjoittajille.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Elomaa.

18.12 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Edustajien Katja Hänninen ja Veronika Honkasalo aloitteessa ehdotetaan keinoja, joilla voitaisiin mahdollistaa lapsen vuorohoito tai kotona tapahtuva hoito, kun lapsen huoltajat tai ainoa huoltaja tekee vuorotyötä. Tämä lakimuutos olisi todella hyvä. Se on kannatettava, ja aivan kuten edustaja Hänninen sanoi, minun oli pakko allekirjoittaa tämä, koska aloite on niin hyvä, ja sitä täytyy silloin kannattaa.

Mutta yksi asia pitää muistaa. Kuitenkin tämä lisäys toisi kuntien menoihin lisää tällaisia lakisäätteisiä tehtäviä, ja sen takia olisi huomionarvoista, että valtio korvaisi kunnille siten nämä kustannukset.

On ensiarvoisen tärkeää, että varsinkin Honkasalolla ja Hännisellä on omaa kokemusta asiasta. Se tuo lisäarvoa tälle aloitteen tärkeydelle. — Kiitoksia.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja edustaja Hopsu.

18.13 Inka Hopsu vihr: Arvoisa puhemies! Kiitos edustaja Honkasalolle ja Hänniselle tästä tärkeän asian nostamisesta. Monessa perheessä vuorohoito on välttämättömyys vanhempien tai vanhemman työssäkäynnin mahdollistamiseksi.

Aloitteessa esitetään varhaiskasvatuslain ja sosiaalihuoltolain muuttamista siten, että mahdollistetaan ensimmäisen ja toisen luokan oppilaiden vuorohoito vanhemman tai muun huoltajan työssäkäynnistä tai opiskelusta johtuvan tarpeen vuoksi. Erityisesti pidän tästä, että ehdotetaan mahdollistettavaksi myös tämä lapsen hoitoon liittyvä kotipalvelu paremmin ja siihenkin perusteeksi riittäisi vuorotyö.

Pienten koululaisten vuorohoito on sekä yhdenvertaisuuden ja lasten oikeuksien ja hyvinvoinnin että talous- ja työllisyyspolitiikan kannalta katsottuna tärkeä asia. Jotta yhdenvertaisuus mahdollisuuksissa osallistua työmarkkinoille toteutuu paremmin ja erityisesti jotta lasten hyvinvointia tuetaan, tulee yhteiskunnan tarjota apua perheen ja työn yhteensovittamiseen vuorotyötä tekevien vanhempien perheille. Etenkin yksinhuoltajien mutta myös useamman vanhemman perheiden osalta tilanne, jossa lapset joutuvat työn vuoksi olemaan illan tai yön kotona yksin, rajoittaa vanhemman ja vanhempien mahdollisuutta toimeentuloon ja työntekoon ja riskeeraa myös lapsen turvallisuudentunnetta hyvinkin helposti. Kyseessä on vahvasti sosiaalinen oikeudenmukaisuus, sillä pienituloiset tekevät paljon vuorotyötä ja myös huonommin ennakoitavaa osa-aikaista vuorotyötä ja heillä juuri on

Pöytäkirjan asiakohta PTK 94/2021 vp

myös heikompi mahdollisuus itse kustantaa hoitoa kotiin. Perheillä olevissa turvaverkoissa on myös eroja, ja kaikille ei ole mahdollista pyytää lastenhoitoon apua läheisiltä.

Vuorohoidon palveluita kehitettäessä on tärkeää huomioida lasten etu. Asiantuntijoiden mukaan vuorohoidolla voi olla lapsen hyvinvointiin ja kasvuun kuormittavia vaikutuksia mutta myös niitä tukevia vaikutuksia. Kuormittavalla puolella ovat epäsäännölliset aika-aulut, pysyvyyden puute ja vaihtuvat rutiinit, hoitopaikat tai hoitajat. Lapsen edun kannalta vuorohoitoa tulisi pyrkiä järjestämään nimenomaan minimoiden näitä kuormittavia tekijöitä.

Nykyisellään vuorohoito on mahdollista varhaiskasvatuksessa olevien lasten osalta, mikäli vanhemmat tekevät vuorotyötä. Pienten koululaisten osalta mahdollista on vain ilta-päivätoiminta.

Tämä esitys on varsin lämpimästi kannatettava. Etenkin haluan nostaa tässä nimenomaan tämän muutoksen sosiaalihuoltolain 19 §:ään, jonka mukaan jatkossa kotipalvelun tarpeen perusteena voisi olla myös esimerkiksi vanhemman tai vanhempien hoitotyö, jonka aikana perheellä ei ole mahdollista saada muuta apua. Mutta kannatettava on myös tämä varhaiskasvatuslain muutos. — Kiitoksia.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitoksia. — Edustaja Kärnä.

18.16 Mikko Kärnä kesk: Arvoisa herra puhemies! Haluan myös puolestani kiittää edustajia Honkasalo ja Hänninen tästä erinomaisesta aloitteesta. On ikävää, että olemme eläneet tätä korona-aikaa. Varmasti, jos tällainen aloite olisi allekirjoitettavaksi tullut, olisin myös oman allekirjoitukseni tähän antanut, mutta kun tuolla sähköisessä järjestelmässä pelaamme, niin näitä asioita valitettavasti pääsee ohi menemään.

Pidän äärettömän tärkeänä, että tuemme lapsiperheiden ja yksinhuoltajien jaksamista arjessa, ja tähän tarpeeseen tämä aloitteenne vastaa kyllä erinomaisesti. Kuten tässä on muissakin puheenvuoroissa todettu, tämä on poikkeuksellisen elämänmakuinen aloite, koska molemmilla aloitteentekijöillä on omakotaista kokemusta näistä haasteista, joita arjessa voidaan kohdata.

Toivon tälle asiallista käsittelyä valiokunnassa, ja vaikka valitettavan pieneksi on jäänyt allekirjoitusmäärä, niin toivotaan, että se ei ole käsittelylle esteenä.

18.17 Arto Pirttilahti kesk: Arvoisa puhemies! Yhdyn kanssa kiitoksiin edustajille Honkasalo ja Hänninen tästä lakialoitteen tekemisestä ja toivon kanssa, että valiokunnassa on aikaa käsitellä tätä ja katsoa tätä niistä eri näkökulmista. Toki pääpainohan tässä on lasten oikeudet ja hoiva ja turva, mitä lasten tulisi saada vuorotyössä mukana olevien aikuisten työskennellessä. Mutta tässä on monia muitakin hyviä lähtökohtia, esimerkiksi tämä elinkeinopoliittinen lähtökohta. Kun mietitään näitä maaseudun pieniä teollisuustaajamia, mihinkä meillä on tällä hetkellä aika vaikea saada työvoimaa, niin tämä on yksi osa, mikä edesauttaisi tätä kohtaanto-ongelmaa, niin että meillä on mahdollista muuttaa niille paikkakunnille, kun siellä on turvattu vuorotyön ohessa myös lastenhoito. Toivottavasti se palvelu on myös lähellä, ettei tarvitse lähteä lapsia siirtämään kymmeniä kilometrejä paikasta toiseen, kun mennään itse vuorotyöhön. Juuri tämä on itse asiassa aika merkittäväkin ongelma tällä hetkellä, miten siirrytään paikkakunnalta toiselle työtä tekemään. Eli todellakin tässä on monta muutakin asiaa — huomioiden tietenkin vielä työntekijöiden eli van-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 94/2021 vp

hempien oman jaksamisen siinä arjessa. Eli tämä on arjenmakuinen, kuten tuossa edellinen edustajakin, Kärnä, tämän asian sanoi. Toivotaan tälle hyvää käsittelyä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Edustaja Aittakumpu.

18.18 Pekka Aittakumpu kesk: Arvoisa puhemies! Yhdyn näihin kiitoksiin: aloitteen tekijät Honkasalo ja Hänninen ovat hyvän aiheen nostaneet esille. Tietysti tämän teeman ja näiden puheenvuorojen äärellä sitä pysähtyy miettimään, kuinka lapsiystävällinen yhteiskunta me olemme. On paljon vielä korjailtavaa ja paikkailtavaa. On aivan totta, että yksökös—kakkosluokkalainen on vielä kovin pieni — liian pieni viettämään yksin kotonaan aikaa, varsinkin kun puhutaan yöajasta ja ilta-ajasta, eikä sitä mielellään vanhempakaan lasta yksin kotiin jätä. Nykyään asumme yhä enemmän erillämme eikä ole sukulaisia ja läheisiä siinä ympärillä, aivan kuten noissa puheenvuoroissa tulikin hyvin esille, ja siksi se lastenhoidon järjestäminen on usein hyvinkin hankalaa, kun sinne kotiin ei hoitajaa voi aivan yksinkertaisesti hankkia.

Sitten tässä aloitteessa nostetaan esille myös eriarvoisuus asuinpaikan suhteen, mikä on tietysti iso ongelma, että asuinpaikasta riippuu aika paljon, saatko lapsen vuorohoitoon vai et. Pidän tärkeänä, että tässä myös nostetaan tämä kotipalveluiden saatavuuden parantaminen esille. Se koskee paitsi niitä perheitä, joissa ollaan vuorotyössä, myös monia muitakin perheitä. Nythän meille on tulossa hallituksen esitys vanhusten, iäkkäiden, kotihoidon laadun parantamisesta, ja kun luin sitä esityksestä tehtyä tiedotetta, niin siinä todetaan, että samassa yhteydessä myös lapsiperheiden kotipalvelun saatavuutta tullaan parantamaan nostamalla tämä kotipalvelu omaksi pykäläkseen. Pidän tärkeänä, että nyt kun eduskuntaan sen esityksen saamme, niin kannattaa myöskin tältä aloitteen esiin nostamalta näkökulmalta sitä kotipalvelun saatavuutta tarkastella.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja vielä aloitteen laatijoista edustaja Honkasalo, ja sen jälkeen luvattu puoli tuntia alkaa olla täynnä.

18.21 Veronika Honkasalo vas: Arvoisa puhemies! Kiitos näistä lämpimistä puheenvuoroista. On varmaan laajemminkin niin, että tämä on yhteiskunnallinen asia, josta ehkä suuressa julkisuudessa ei niin paljon tiedetä, koska siihen liittyy myös niin paljon sellaista stigmaa, että siitä ei välttämättä mielellään puhuta, ja semmoista vanhemmuuden arvottamista. Ja on juuri niin kuin edustaja Elomaakin sanoi, että totta kai, jos tällainen laki saataisiin voimaan, se pitäisi kunnille myös täysimääräisesti korvata. Mutta ajattelempa myös edustaja Hännisen kanssa niin, että tämä on ennen kaikkea yksi kaivattu työllisyystoimi: kun me edesautetaan yksinhuoltajien työllistämistä, niin se on kokonaisvaltaisesti koko yhteiskunnan etu. — Kiitos paljon.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin sivistysvaliokuntaan.